

טיוטת חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי (תיקון מס' 3) (הוראת שעה לעניין מינוי נאמן),
התש"ף-2020 - הסמכת ועדת שרים לענייני חקיקה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ס :

- א. לאשר עקרונית את טיוטת חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי (תיקון מס' 3) (הוראת שעה לעניין מינוי נאמן), התש"ף-2020, המצ"ב.
- ב. להסמיך את ועדת השרים לענייני חקיקה לאשר, על דעת הממשלה, את נוסחה הסופי של הצעת החוק שתוגש לכנסת.
- ג. בהתאם לסעיף 81(ג) בתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת מהכנסת להקדים את הדיון בהצעת החוק.
- ד. בהתאם לסעיף 88(ב) לתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת להתיר את הקריאה השנייה בהצעת החוק ביום הנחתה על שולחן הכנסת.

דברי הסבר

טיוטת החוק מבקשת להאריך את הוראת השעה המאפשרת מינוי נאמן שלא מתוך רשימת הנאמנים שתגובש לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי והתקנות שתותקנה מכוחו.

חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018 (להלן – החוק), נכנס לתוקף ביום ט"ו באלול התשע"ט (15 בספטמבר 2019) (להלן – יום התחילה). לפי החוק עם מתן צו לפתיחת הליכים ימונו נאמנים בהליכי חדלות פירעון בידי בית המשפט, הממונה על הליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי (להלן – הממונה) או רשם ההוצאה לפועל, לפי העניין. לפי סעיפים 33 ו-125 לחוק הנאמנים ימונו מתוך רשימות נאמנים שתגובשנה בידי ועדות ציבוריות לפי כללים שיקבע שר המשפטים בתקנות, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת (להלן – ועדת חוקה). זאת כדי להימנע ממצב שבו יופעל לחץ על נאמן לפעול לטובת נושה כזה או אחר, כדי לא לפגוע ביכולתם של שחקנים חדשים להיכנס לתחום העיסוק כנאמנים ובשל החשיבות של זהות הנאמן ומומחיותו להצלחת ההליך.

ביום י' בכסלו התשע"ט (18 בנובמבר 2018) פרסמה שרת המשפטים דאז איילת שקד לציבור את טיוטת תקנות חדלות פירעון ושיקום כלכלי (כללים לעניין גיבוש רשימת נאמנים), התשע"ט-2019 (להלן – התקנות) אשר קובעות הליך רב-שלבי לגיבוש רשימות הנאמנים. פרסום הטיוטה במועד האמור נעשה במטרה להשלים את התקנת התקנות טרם כניסת החוק לתוקף באופן שיאפשר לקיים את ההליך שהותווה בהן ואת כלל הפעולות הדרושות, ברמה המשפטית והפרקטית, לשם השלמת גיבוש הרשימות, לפני יום התחילה.

ואולם בשל הקדמת הבחירות לכנסת ה-21 ויציאתה של הכנסת לפגרת בחירות נוספת לא ניתן היה לסיים את התקנת התקנות, אשר דורשת כאמור את אישורה של ועדת החוקה, במועד שיאפשר את השלמת גיבוש רשימות הנאמנים לפני יום התחילה. לנוכח האמור ביום 24 ביולי 2019 התווספה לחוק הוראת שעה ולפיה במהלך תקופה של כתשעה חודשים מיום התחילה (להלן – תקופת הוראת השעה) יהיה ניתן למנות נאמנים שלא מתוך רשימת נאמנים, בדומה לדין שהיה חל ערב כניסת החוק לתוקף.

כך, בתקופת הוראת השעה, מינויים של נאמנים בהליכי חדלות פירעון של יחידים המשיך להיעשות מתוך מאגר המנהלים המיוחדים שהקים הכונס הרשמי המשמש בהליכים לפי פקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], התש"ס-1980. תנאי הסף להכללה במאגר זה, שעודכן לאחרונה בשנת 2017, כללו דרישה לניסיון מקצועי מוכח של שלוש שנים לפחות, כעורך-דין או כרואה חשבון, בתחום של ניהול הליכי פשיטת רגל, פירוק או הבראת חברות, וכן עמידה בבחינה מקצועית.

מאז תיקון החוק והוספת הוראת השעה ועד לכנסת ה-23 לא הוקמה ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת הנחוצה לאישור התקנות, ולכן מוצע להאריך את הוראת השעה לפרק זמן נוסף של שמונה חודשים באופן שיאפשר השלמת התקנת התקנות וגיבוש רשימת הנאמנים בהתאם לאותן תקנות.

מאחר שתוקפה של הוראת השעה עומד לפוג ביום 1 ביולי 2020 יש צורך דוחק בקידום הליך החקיקה באופן מזורז.

לנוכח האמור מוצע עתה לאשר עקרונית את טיוטת החוק בממשלה ולהסמיך את ועדת השרים לענייני חקיקה לאשר את נוסחה הסופי של הצעת החוק שתוגש לכנסת, וזאת על דעת הממשלה.

כמו כן על-מנת לזרז את הליך החקיקה בכנסת מוצע לבקש מהכנסת את קיצור תקופת ההנחה

של הצעת החוק לפני הדיון בקריאה הראשונה לפי סעיף 81 לתקנון הכנסת, וכן לבקש להתיר את הדיון בקריאה השנייה ביום הנחת ההצעה על שולחן הכנסת לפי סעיף 88 לתקנון הכנסת.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה/ התקציב

אין.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם

אין.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

אין.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מספר 4619 מיום 20 ביוני 2019.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

חוות הדעת של היועצת המשפטית של משרד המשפטים מצורפת להצעת ההחלטה.

סיווגים

סיווג ראשי : חקיקה ממשלתית המובאת לכנסת.

מוגש על ידי שר המשפטים

כ"ה בסיון התש"ף
17 ביוני 2020

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה

נושא הצעת ההחלטה:

טיוטת חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי (תיקון מס' 3) (הוראת שעה לעניין מינוי נאמן), התש"ף-2020

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים:

טיוטת החוק מבקשת להאריך את הוראת השעה המאפשרת מינוי נאמן שלא מתוך רשימת הנאמנים שתגובש לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי והתקנות שיותנו מכוחו.

חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018 (להלן – החוק), נכנס לתוקף ביום ט"ו באלול התשע"ט (15 בספטמבר 2019) (להלן – יום התחילה). לפי החוק, עם מתן צו לפתיחת הליכים ימונו נאמנים בהליכי חדלות פירעון בידי בית המשפט, הממונה על הליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי (להלן – הממונה) או רשם ההוצאה לפועל, לפי העניין. לפי סעיפים 33 ו-125 לחוק, הנאמנים ימונו מתוך רשימות נאמנים שיגובשו בידי ועדות ציבוריות לפי כללים שיקבע שר המשפטים בתקנות, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת (להלן – ועדת חוקה). זאת, כדי להימנע ממצב שבו יופעל לחץ על נאמן לפעול לטובת נושה כזה או אחר, כדי לא לפגוע ביכולתם של שחקנים חדשים להיכנס לתחום העיסוק כנאמנים ובשל החשיבות של זהות הנאמן ומומחיותו להצלחת ההליך.

ביום י' בכסלו התשע"ט (18 בנובמבר 2018) פרסמה שרת המשפטים דאז חה"כ איילת שקד, להערות הציבור את טיוטת תקנות חדלות פירעון ושיקום כלכלי (כללים לעניין גיבוש רשימת נאמנים), התשע"ט-2019 (להלן – התקנות), אשר קובעות הליך רב-שלבי לגיבוש רשימות הנאמנים. פרסום הטיוטה במועד האמור נעשה במטרה להשלים את התקנת התקנות טרם כניסת החוק לתוקף, באופן שיאפשר לקיים את ההליך שהתווה בהן ואת כלל הפעולות הדרושות, ברמה המשפטית והפרקטית, להשלמת גיבוש הרשימות, לפני יום התחילה.

ואולם בשל הקדמת הבחירות לכנסת ה-21 ויציאתה של הכנסת לפגרת בחירות נוספת, לא ניתן היה לסיים את התקנת התקנות, אשר דורשת כאמור את אישורה של ועדת החוקה, במועד שיאפשר את השלמת גיבוש רשימות הנאמנים לפני יום התחילה. לנוכח האמור, ביום 24 ביולי 2019 התווספה לחוק הוראת שעה ולפיה במהלך תקופה של כתשעה חודשים מיום התחילה (להלן – תקופת הוראת השעה), יהיה ניתן למנות נאמנים שלא מתוך רשימת נאמנים, בדומה לדין החל ערב כניסת החוק לתוקף.

כך, בתקופת הוראת השעה, מינויים של נאמנים בהליכי חדלות פירעון של יחידים המשיך להיעשות מתוך מאגר המנהלים המיוחדים שהקים הכנס הרשמי, המשמש בהליכים לפי פקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], התש"ס-1980. תנאי הסף להכללה במאגר זה, שעודכן לאחרונה בשנת 2017, כללו דרישה לניסיון מקצועי מוכח של שלוש שנים לפחות, כעורך דין או כרואה חשבון, בתחום של ניהול הליכי פשיטת רגל, פירוק או הבראת חברות, וכן עמידה בבחינה מקצועית.

מאז תיקון החוק והוספת הוראת השעה לא הוקמה ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת הנחוצה לאישור

התקנות, ולכן מוצע להאריך את הוראת השעה באופן שיאפשר השלמת התקנת התקנות וגיבוש רשימת הנאמנים בהתאם לאותן תקנות.

מאחר שתוקפה של הוראת השעה עומד לפוג ביום 1 ביולי 2020, יש צורך דוחק בקידום הליך החקיקה באופן מזורז.

נוכח האמור, מוצע עתה לאשר עקרונית את טיוטת החוק בממשלה ולהסמיך את ועדת השרים לענייני חקיקה לאשר את נוסחה הסופי של הצעת החוק שתוגש לכנסת, וזאת על דעת הממשלה. כמו כן, על מנת לזרז את הליך החקיקה בכנסת, מוצע לפנות ליו"ר ועדת הכנסת לפי תקנון הכנסת, בבקשה לכנס את הוועדה, כדי שתחליט על קיצור תקופת ההנחה של הצעת החוק לפני הדיון בקריאה הראשונה, בהתאם לאמור בסעיף 81 לתקנון הכנסת, וכן בבקשה להתיר את הדיון בקריאה השנייה ביום הנחת ההצעה על שולחן הכנסת, לפי סעיף 88 לתקנון הכנסת.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

אין.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

אין.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

היועצת המשפטית למשרד המשפטים סבורה כי אין מניעה משפטית באישור טיוטת החוק. ההצעה מוגשת לממשלה על דעתו של המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט כלכלי).

לאה רקובר, עו"ד
היועצת המשפטית למשרד המשפטים

י"ח בסיוון התש"ף

10 ביוני 2020

טיוטת חוק

א. שם החוק המוצע

טיוטת חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי (תיקון מס' 3) (הוראת שעה לעניין מינוי נאמן), התש"ף-2020

ב. מטרת החוק המוצע, הצורך בו, עיקרי הוראותיו והשפעתו על הדין הקיים

טיוטת החוק מבקשת להאריך את הוראת השעה המאפשרת מינוי נאמן שלא מתוך רשימת הנאמנים שתגובש לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018 (להלן – החוק) והתקנות שיותקנו מכוחו לעניין זה.

חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי נכנס לתוקף ביום ט"ו באלול התשע"ט (15 בספטמבר 2019) (להלן – יום התחילה). לפי החוק עם מתן צו לפתיחת הליכים ימונו נאמנים בהליכי חדלות פירעון בידי בית המשפט, הממונה על הליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי (להלן – הממונה) או רשם ההוצאה לפועל, לפי העניין. לפי סעיפים 33 ו-125 לחוק הנאמנים ימונו מתוך רשימות נאמנים שתגובשנה בידי ועדות ציבוריות לפי כללים שיקבע שר המשפטים בתקנות באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת (להלן – ועדת חוקה). זאת כדי להימנע ממצב שבו יופעל לחץ על נאמן לפעול לטובת נושה כזה או אחר, כדי לא לפגוע ביכולתם של שחקנים חדשים להיכנס לתחום העיסוק כנאמנים ובשל החשיבות של זהות הנאמן ומומחיותו להצלחת ההליך.

ביום י' בכסלו התשע"ט (18 בנובמבר 2018) פרסמה שרת המשפטים דאז לציבור את טיוטת תקנות חדלות פירעון ושיקום כלכלי (כללים לעניין גיבוש רשימת נאמנים), התשע"ט-2019 (להלן – התקנות), אשר קובעות הליך רב-שלבי לגיבוש רשימות הנאמנים. פרסום הטיוטה במועד האמור נעשה במטרה להשלים את התקנת התקנות טרם כניסת החוק לתוקף, באופן שיאפשר לקיים את ההליך שהותווה בהן ואת כלל הפעולות הדרושות, ברמה המשפטית והמעשית, לשם השלמת גיבוש הרשימות לפני יום התחילה. ואולם בשל הקדמת הבחירות לכנסת ה-21 ויציאתה של הכנסת לפגרת בחירות נוספת לא ניתן היה לסיים את התקנת התקנות, אשר דורשות כאמור את אישורה של ועדת החוקה, במועד שיאפשר את השלמת גיבוש רשימות הנאמנים לפני יום התחילה. לנוכח האמור ביום 24 ביולי 2019 התווספה לחוק הוראת שעה ולפיה במהלך תקופה של כתשעה חודשים מיום התחילה (להלן – תקופת הוראת השעה), יהיה ניתן למנות נאמנים שלא מתוך רשימת נאמנים, בדומה לדין שהיה חל ערב כניסת החוק לתוקף.

כך, בתקופת הוראת השעה, מינויים של נאמנים בהליכי חדלות פירעון של יחידים המשיך להיעשות מתוך מאגר המנהלים המיוחדים שהקים הכונס הרשמי המשמש בהליכים לפי פקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש], התש"ס-1980. תנאי הסף להכללה במאגר זה, שעודכן לאחרונה בשנת 2017, כללו דרישה לניסיון מקצועי מוכח של שלוש שנים לפחות, כעורך-דין או כרואה חשבון, בתחום של ניהול הליכי פשיטת רגל, פירוק או הבראת חברות, וכן עמידה בבחינה מקצועית.

אשר למינוי נאמנים בהליכי חדלות פירעון של תאגידים – לפי סעיף 33 לחוק בית המשפט ממנה את הנאמן לפי המלצת הממונה. בנוסף התאגיד או כל נושה רשאים להציע לבית המשפט מועמדים נוספים לתפקיד. בתקופת הוראת השעה הממונה ממליץ לפני בית המשפט על נאמנים העומדים בתנאי כשירות דומים לאלה

הקבועים כיום בתקנות החברות (כללים בדבר מינוי כונסי נכסים ומפרקים ושכרם), התשמ"א-1981 (ק"ת התשמ"א, עמ' 646), ובתקנות החברות (בקשה לפשרה או להסדר) התשס"ב-2002 (ק"ת התשס"ב, עמ' 868).

מאז תיקון החוק והוספת הוראת השעה ועד לכנסת ה-23 לא הוקמה ועדת חוקה הנחוצה כאמור לאישור התקנות, ולכן מוצע להאריך את הוראת השעה לפרק זמן נוסף של שמונה חודשים באופן שיאפשר השלמת התקנת התקנות וגיבוש רשימת הנאמנים בהתאם לתקנות אלה.

ג. השפעת טיוטת החוק המוצע על התקציב ועל התקן המנהלי של המשרד היוזם, משרדים אחרים ורשויות אחרות

אין.

ד. הערכת השפעות רגולציה (RIA)

החלטת ממשלה מספר 2118 אינה חלה.

ה. תחולת החוק ביהודה ושומרון

הליכי חדלות פירעון לגבי ישראלים המתגוררים ביהודה ושומרון מתנהלים בישראל, ולכן החוק המוצע יחול גם לגבי אזרחי ישראלי המתגורר ביהודה ושומרון.

ו. המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט כלכלי) סבור כי אין מניעה משפטית להעלאת טיוטת החוק לאישור הממשלה.

ז. להלן נוסח טיוטת החוק המוצע ודברי הסבר :

טיוטת חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי (תיקון מס' 3) (הוראת שעה לעניין מינוי נאמן), התש"ף-

2020

1. תיקון סעיף 376א. בחוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ח-2018¹, (להלן – החוק העיקרי), סעיף 376א(א), במקום "עד יום ט' בתמוז התש"ף (1 ביולי 2020)" יבוא "עד יום י"ז באדר התשפ"א (1 במרץ 2021)".

דברי הסבר

טיוטת החוק מבקשת להאריך את הוראת השעה המאפשרת מינוי נאמן שלא מתוך רשימת הנאמנים שתגובש לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי התשע"ח-2018 (להלן – החוק) והתקנות שיותקנו מכוחו. החוק נכנס לתוקף ביום ט"ו באלול התשע"ט (15 בספטמבר 2019) (להלן – יום התחילה). לפי החוק עם מתן צו לפתיחת הליכים ימונו נאמנים בהליכי חדלות פירעון בידי בית המשפט, הממונה על הליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי (להלן – הממונה) או רשם ההוצאה לפועל, לפי העניין. לפי סעיפים 33 ו-125 לחוק הנאמנים ימונו מתוך רשימות נאמנים שתגבשנה ועדות ציבוריות לפי כללים שיקבע שר המשפטים בתקנות באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת (להלן – ועדת חוקה). זאת כדי להימנע ממצב שבו יופעל לחץ על נאמן לפעול לטובת נושה כזה או אחר, כדי לא לפגוע ביכולתם של שחקנים חדשים להיכנס לתחום העיסוק כנאמנים ובשל החשיבות של זהות הנאמן ומומחיותו להצלחת ההליך.

ביום י' בכסלו התשע"ט (18 בנובמבר 2018) פרסמה שרת המשפטים דאז להערוך הציבור את טיוטת תקנות חדלות פירעון ושיקום כלכלי (כללים לעניין גיבוש רשימת נאמנים), התשע"ט-2019 (להלן – התקנות), שקובעות הליך רב-שלבי לגיבוש רשימות הנאמנים. פרסום הטיוטה במועד האמור נעשה במטרה להשלים את התקנת התקנות טרם יום התחילה באופן שיאפשר לקיים את ההליך שהותווה בהן ואת כלל הפעולות הדרושות, ברמה המשפטית והמעשית, להשלמת גיבוש הרשימות לפני יום התחילה.

ואולם בשל הקדמת הבחירות לכנסת ה-21 ויציאתה של הכנסת לפגרת בחירות נוספת לא ניתן היה לסיים את התקנת התקנות, שדורשות כאמור את אישורה של ועדת חוקה, במועד שיאפשר את השלמת גיבוש רשימות הנאמנים לפני יום התחילה. לנוכח האמור ביום 24 ביולי 2019 התווספה לחוק הוראת שעה ולפיה במהלך תקופה של כתשעה חודשים מיום התחילה (להלן – תקופת הוראת השעה), ניתן למנות נאמנים שלא מתוך רשימת נאמנים, בדומה לדין שהיה חל ערב כניסת החוק לתוקף.

כך, בתקופת הוראת השעה, מינויים של נאמנים בהליכי חדלות פירעון של יחידים המשיך להיעשות מתוך מאגר המנהלים המיוחדים שהקים הכונס הרשמי, המשמש בהליכים לפי פקודת פשיטת הרגל [נוסח חדש],

¹ ס"ח התשע"ח, עמ' 310; התשע"ט, עמ' 342.

התש"ס-1980. תנאי הסף להכללה במאגר זה, שעודכן לאחרונה בשנת 2017, כללו דרישה לניסיון מקצועי מוכח של שלוש שנים לפחות, כעורך-דין או כרואה חשבון, בתחום של ניהול הליכי פשיטת רגל, פירוק או הבראת חברות, וכן עמידה בבחינה מקצועית.

לגבי מינוי נאמנים בהליכי חדלות פירעון של תאגידים – לפי סעיף 33 לחוק בית המשפט ממנה את הנאמן לפי המלצת הממונה. בנוסף התאגיד או כל נושה רשאים להציע לבית המשפט מועמדים נוספים לתפקיד. בתקופת הוראת השעה הממונה ממליץ לפני בית המשפט על נאמנים העומדים בתנאי כשירות דומים לאלה הקבועים כיום בתקנות החברות (כללים בדבר מינוי כונסי נכסים ומפרקים ושכרם), התשמ"א-1981 (ק"ת התשמ"א, עמ' 646), ובתקנות החברות (בקשה לפשרה או להסדר) התשס"ב-2002 (ק"ת התשס"ב, עמ' 868). מאז תיקון החוק והוספת הוראת השעה ועד לכנסת ה-23 לא הוקמה ועדת חוקה הנחוצה כאמור לאישור התקנות, ולכן מוצע להאריך את הוראת השעה לפרק זמן נוסף של שמונה חודשים באופן שיאפשר השלמת התקנת התקנות וגיבוש רשימת הנאמנים בהתאם לתקנות אלה.